Lunds universitet
Statsvetenskapliga institutionen

STVK04
VT26
Handledare: Martin Hall

Terrorism – definition, orsak och verkan

En diskursanalys av Europarådets strategier mot terrorism

Jesper Gotenstam
Vilda Tejler

Abstract

This essay aims to analyze how the problem representations of terrorism threats in the Council of Europe's "Counter Terrorism Strategy" has changed over time, comparing the strategy for 2018–2022 with the strategy for 2023–207. The analysis derives from the theoretical framework of the Copenhagen School's securitization theory, through a Mixed Method Research combining the *What's the problem represented to be*-approach with a quantitative analysis. The research contributes to the discourse discipline by examining how discursive power shapes problems and legitimizes actions in the field of counter terrorism. The thesis finds, through the qualitative analysis, that the problem represented to be in the strategy for 2018–2022 is primarily a structural and technological threat. In the strategy for 2023–2027 an ideological problem representation arose following the rise of far-right extremism in Europe. The quantitative analysis accentuated, through relative frequency, the change is discourse and substantiated the qualitative findings. The study draws attention to the lack of a unitary definition and emphasizes the importance of a unified European front, on the basis of shared premises, for member states to effectively counter the terrorism threat.

Nyckelord: terrorism, säkerhetisering, Europarådet, mixed method, diskursanalys
Antal ord: 9997

Innehållsförteckning

1 Inledning

“One man's terrorist is another man's freedom fighter"

Gerald Seymour (1976)

Den brittiske författaren Gerald Seymours citat illustrerar ett av de mest omdebatterade begreppen inom global säkerhetspolitik. Begreppet “terrorism” saknar en universellt konsoliderad definition som underminerar det internationella samarbetet mot terrorism.

11 september-attackerna 2001 fick västvärlden att inse sin sårbarhet gentemot terrorattacker. Det ledde till att förebyggande åtgärder, samarbete och bekämpningsarbete fick ökat utrymme på den västerländska säkerhetspolitiska agendan. Under början av 2000-talet har Europa utsatts för terrorattacker med olika metoder, förövare och motiv. Bombdåden på Madrids pendeltåg 2004, massakern på Utøya 2011, Novemberattackerna i Paris 2015 och terrorattentatet på Drottninggatan i Stockholm 2017 har präglat det säkerhetspolitiska landskapet i Europa. Terrorism hotar organisationer, stater och dess invånare. Det utgör ett existentiellt hot mot demokrati, mänskliga rättigheter samt social och ekonomisk utveckling (Monar 2007, s. 294).

Europa har under det senaste decenniet präglats av ett förändrat säkerhetspolitiskt läge, geopolitiska spänningar och förhöjda terrorhotnivåer. 2018 beslutade Europarådet att tillsätta en expertkommitté, “Council of Europe Committee on Counter-Terrorism” (CDCT), med uppdrag att lansera en officiell strategi för att bekämpa terrorism. Strategin ämnade att utgöra ett arbetsunderlag för Europarådets medlemsländer med syfte att under 2018–2022 fungera som ett informativt, vägledande och rådgivande material. I februari 2023 presenterades en ny, nu pågående strategi som sträcker sig till 2027.

Uppsatsen ska synliggöra och jämföra problemrepresenationer i Europarådets strategier mot terrorism utifrån Carol Bacchis (2009) “*What's the Problem Represented to be*”-ansats (WPR). Analysen ämnar att kritiskt analysera diskursiva problemformuleringar, argument och åtgärder för att kunna lyfta fram skillnader, likheter och förändringar mellan strategierna. Mot bakgrund av Köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori belyser analysen den diskursiva kraften inom säkerhetsfrågor.

1.1 Syfte och frågeställning

1.1.1 Syfte

Uppsatsens syfte är att analysera, synliggöra och jämföra problemrepresentationer i Europarådets officiella strategier mot terrorism, "Council of Europe Counter-Terrorism Strategy". Analysen behandlar Europarådets strategier som sträcker sig över åren 2018–2022 och 2023–2027. Genom en diskursanalys tillsammans Köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori syftar uppsatsen att komparativt redogöra för diskursivt konstruerade problemrepresentationer, antaganden och uteblivna perspektiv i strategierna. Den kvalitativa och kvantitativa analysen verkar för att undersöka hur Europarådets strategier diskursivt har förändrats i en samhällskontext präglad av ökade säkerhetspolitiska spänningar.

1.1.2 Frågeställning

Hur representerar Europarådet problemet med terrorism i "Council of Europe Counter-Terrorism Strategy" i strategierna från 2018–2022 och 2023–2027?

2 Bakgrund

Följande avsnitt redogör en bakgrund för uppsatsen. Det omfattar hur terrorism hotar Europa och Europarådets bekämpande roll. Avslutningsvis redogör avsnittet för komplexiteten i begreppet “terrorism”.

2.1 Terrorism i Europa

Terrorism utgör ett av de främsta säkerhetshoten mot Europa och bekämpningen är av högsta prioritet för medlemsstaterna. Rapporter från Europol vittnar om säkerhetsläget i Europa i relation till terroristhotet. Hotet som Europa står inför är inte enhetligt, utan mångfacetterat, präglat av förändring och många olika aktörer. Europol identifierar en bred upplaga ideologiska bakgrunder i terrorhotet mot Europa, det inkluderar bland annat jihadism, höger- och vänsterextremism, etnonationalism, samt hot med ospecificerade ideologiska motiv (Europol 2025, s. 3).

Attackerna den 11 september innebar startskottet på ett utökat samarbete för bekämpning av terrorism på europeisk multilateral nivå. Under 2010-talet intensifierades terrorattacker i Europa och bara under 2015 rapporterades 211 attacker. Terrorattackerna i Europa utgjorde prövningar för medlemsländernas förmåga att hantera och bekämpa asymmetriska säkerhetshot (Léonard & Kaunert 2013, s. 4–5). Europol identifierar Israel–Palestina konflikten och Rysslands invasion av Ukraina som faktorer med stor inverkan på terrorhotet mot Europa i form av radikalisering, mobilisering och våld samt mellanstatligt sabotage (Europol 2025, s. 4).

Till följd av 2000-talets terrorattentat i Europa har frågan om huruvida det är viktigare att försvara samhället och individens rättigheter till privatliv, integritet och frihet aktualiserats ytterligare (Bakardjieva Engelbrekt m. fl. 2018, s. 7). Det finns en dimension som betonar att europeiska värden riskerar att eroderas när de underliggande problemen bakom terrorism förbises (Bakardjieva Engelbrekt m. fl. 2018, s. 6).

2.2 Europarådet

Europarådet (Council of Europe) grundades 1949 och utgör en samarbetsorganisation för europeiska stater. Det är en separat, kompletterande verksamhet till EU vars huvudsakliga syfte är att upprätthålla mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen inom Europa (CoE, 2023). EU:s arbete utgår i flera avseende utifrån Europarådets grundläggande värden, rättigheter och principer.

Council of Europe's Committee on Counter Terrorism (CDCT) är Europarådets mellanstatliga organ med uppgift att samordnar rådets insatser i bekämpningen av terrorism. CDCT besitter uppdraget att framställa soft law-instrument i form av praktiskt tillämpbara rekommendationer och riktlinjer för medlemsstaternas bekämpande arbete (CoE, 2023). S*oft law* betecknar enligt European Center for Constitutional and Human Rights (ECCHR) de överenskommelser som förekommer inom internationell politik som saknar rättslig förbindelse. Riktlinjerna och åtgärderna som Europarådets kommitté antar fungerar som vägledande standarder inom internationell politik för att åberopa normativa effekter (ECCHR).

CDCT:s strategi mot terrorism är utformad för att erbjuda verktyg för de säkerhetspolitiska utmaningar som statliga myndigheter står inför. Strategin syftar till att åtgärda bakomliggande orsaker och drivkrafter som präglas av det nuvarande geopolitiska landskapet. Den senaste strategin antogs 2023 och bygger på erfarenhet från den tidigare strategin från 2018. Strategierna bygger på principerna *Prevent*, *Prosecute* och *Protect* (förebygga, åtala och skydda). Europarådets senaste strategi identifierar ett växande hot från våldsam extremism, en ökning av missbruk av teknik och samspel mellan terrorhandlingar och krigsförbrytelser (CoE 2023).

2.3 Terrorism som begrepp

Begreppet "terrorism" är aktuellt, omdiskuterat och saknar en en internationellt enhetligt konsoliderad definition (UNODC 2018). Europarådet framhåller att det finns över 100 definitioner av begreppet (CoE) som varierat genom historien och i vetenskaplig litteratur.

Det innebär att bedömningen av vilka gärningar som klassas som terrorism kan skilja sig avsevärt.

Avsaknaden av en entydig och allmänt accepterad begreppsdefinition leder till juridiska motsättningar och överlappning i relation till andra begrepp som omfattar konflikt, krig och våldsamma handlingar. Terrorism inramas på olika sätt genom mediala representationer, politisk diskurs eller värderingar. Hur terrorism framställs i politiska och institutionella diskurser påverkar vilka grupper, handlingar och samhällsfenomen som uppfattas som hotfulla samt vilka politiska åtgärder som legitimeras.

3 Tidigare forskning

I följande avsnitt presenteras tidigare forskning som besitter en relevant position i relation till uppsatsen.

3.1 Analys av Köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori

Görkem Durak (2024) analyserar i "Contribution of Copenhagen School to the security studies" Köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori med fokus på hur det teoretiska ramverket har bidragit inom fältet säkerhetsstudier. Studien baseras på att under tidigare decennier har realism haft det största teoretiska inflytandet, främst genom realismens starka betoning på maktrelationer mellan stater på internationell nivå. Säkerhet anses som analysområde, fram till kalla krigets slut, behandlat nästan uteslutande inom den militära sfären och fokuserade på staters maktrelationer gentemot varandra (Durak 2024, s. 337). När Köpenhamnsskolan tog form under 90-talet bidrog man till att vidga säkerhetsstudiers omfång, och beaktade ämnen och områden som kultur, miljö, identitet, ekonomi och hälsa, i mycket större utsträckning än tidigare (Durak 2024, s. 342). Här tillskrivs Köpenhamnsskolans skapare Buzan, Wæver och de Wilde en breddning och en transformerande gärning inom studier om säkerhet.

Durak (2024) beskriver hur Köpenhamnsskolan möjliggör analyser av olika aktörers språkbruk, vilket innefattar hur de språkligt och socialt konstruerar och navigerar den säkerhetspolitiska agendan (s. 347). Det leder till att utvecklingen inom säkerhetiseringsteori, som antog Köpenhamnsskolans olika koncept, innebar både ett analytiskt och teoretiskt ramverk (Durak 2024, s. 342), med gemensam utgångspunkt i de diskursiva aktionerna hos de ledande aktörerna. Att en säkerhetsfråga inte är objektivt motiverad, utan istället är språkligt konstruerad, utgör en av Köpenhamnsskolans mest centrala poänger. Sammanfattningsvis menar Durak (2024) att Köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori har bidragit till säkerhetsstudier på internationell nivå och fått en stor inverkan på fältet (s. 347). Det största bidraget anses vara integreringen av nya sektorer.

3.2 Säkerhetiseringsteori i Europa

Didem Aydindag (2021) skriver i sin artikel om hur cybersäkerhet i Turkiet genomgått en förändring från att behandlas nästan uteslutande utifrån en teknologisk kontext, till att anses vara ett av de främsta säkerhetshoten. Turkiet anses i det här läget vara Europas mest cyberattackerade land (Aydindag 2021, s. 13), där den stora förändringen ansågs ha skett 2006 när cyberbrott inkluderades i en specifik anti-terrorism lag (Aydindag 2021, s. 9). I artikeln möjliggör Köpenhamnsskolan att analysera samspelet mellan olika analysnivåer och olika aktörer och man ser säkerhetisering som konstruerad inom den nationella säkerhetsdiskursen (Aydindag 2021, s. 4-5). Fallet utgör ett tydligt exempel på fenomenet säkerhetisering. Aydindag betonar säkerhetsstatus som ett rörligt fenomen som linjerar med Köpenhamnsskolans teori om att säkerhetiseringen inte är objektiv, utan skapas genom diskursiva uttryck.

3.3 Diskursanalys på EU:s arbete mot terrorism

Christopher Baker-Beall (2016) undersöker språket i EU:s policy “Fight against terrorism” för att skapa förståelse för processerna som möjliggör olika typer av säkerhetsaktioner (2016, s. 72). Analysen genomfördes genom att analysera de officiella policydokumenten mellan september 2001 och mars 2015, utifrån en kombination av diskursiva analysmetoder, framförallt kritisk diskursanalys, CDA (Baker-Beall 2016, s. 41). I arbetet framhålls identiteter och skapandet av identiteter som det främsta sättet som kontra-terrorism policys bildas och reformeras (Baker-Beall 2016, s. 72). Baker-Beall menar att “Fight against terrorism”-policyn är det som diskursivt säkerhetiserar olika områden som migration, gränskontroller och sociala policys. (Baker-Beall 2016, s. 89). I linje med Köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori så medföljer även säkerhetiseringen ett legitimerande av nya system och sätt att strukturera säkerhetsarbetet (Baker-Beall 2016, s. 89).

4 Teori

Följande avsnitt presenterar uppsatsens teoretiska utgångspunkter och ramverk.

4.1 Definition av terrorism

Eftersom begreppet "terrorism" inte har en universell definition presenteras varierande tolkningar för att tydliggöra den begreppsliga komplexiteten. Gemensamt för de flesta definitioner är att de avser handlingar som hotar eller använder våld i syfte att sprida rädsla och uppnå politiska eller ideologiska mål (FN).

Enligt svensk lag definieras ett terroristbrott som *"en gärning som kan skada en stat eller en mellanstatlig organisation allvarligt"* (Krisinformation.se 2024). Ett exempel på en extensiv beskriv är FN:s säkerhetsråds definition, som även CoE använder:

> "Criminal acts intended or calculated to provoke a state of terror in the general public, a group of persons or particular persons for political purposes are in any circumstance unjustifiable, whatever the considerations of a political, philosophical, ideological, racial, ethnic, religious or any other nature that may be invoked to justify them." (FN 1995, s. 4).

CDCT samverkar med EU, vars lagstiftning beskriver följande handlingar och motiv som terroristbrott om de begås i syfte att:

- "Skapa allvarlig fruktan hos en befolkning
- Otillbörligen tvinga en stat eller en internationell organisation att utföra eller att avstå från att utföra en viss handling
- Allvarligt destabilisera eller förstöra ett lands eller en internationell organisations grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturer"

(EU 2017/541, Art 3, p.2).

I CDCT:s strategi för 2023–2027 framhålls vikten av en konsoliderad definition eftersom skilda definitioner tidigare orsakat att likartade fall bedömt, utretts och hanterats på olika grunder (CDCT 2023, s.10). FN betonar att avsaknaden av en gemensam definition kan

innebära ytterligare konsekvenser, om otydliga gränser kan utnyttjas för att underminera eller kontrollera olika grupper och organisationer (UNODC 2018).

4.2 Diskursteori

Uppsatsen analyseras utifrån en kvalitativ och kvantitativ diskursanalys. Diskursanalys är en teori som förutsätter att språkbruk och underliggande maktrelationer framställer olika föreställningar av ett problem vilket påverkar hur problembilder förstås och hanteras. Språket är därmed inte ett neutralt instrument, utan konstituerande för uppfattningen av verkligheten . Teorin påvisar att diskurser inte är neutrala beskrivningar av verkligheten, utan konstruktioner som formar förståelsen för sociala, kulturella och ekonomiska fenomen. Hur en problembild formuleras och inramas påverkar i sin tur vilka lösningar som anses legitima inom ramen för ett samhällsproblem (Bergström & Ekström 2018, s. 255–256).

4.3 Köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori

Mot slutet av 1900-talet fanns en skepsis mot att utöka säkerhetsbegreppet för mycket, med rädsla för att viktig kunskap och förståelse för ämnet går förlorat om allt för mycket inkluderas (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s. 2). Allt eftersom började framstående teoretiker och forskare betona betydelsen av att kunna kliva utanför den militära och politiska sektorn, som tidigare var primära säkerhetsområden. Nya icke-militäriska hot upptäcktes och relaterades till andra sektorer, inte minst den ekonomiska sektorn. (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s. 2, 7).

Köpenhamnsskolan är ett teoretiskt ramverk framtaget av forskare vid Copenhagen Peace Research Institute (COPRI), Barry Buzan, Ole Wæver och Jaap de Wilde (1998). Det teoretiska ramverket ämnar att möjliggöra analyser av områden som tidigare exkluderats från säkerhetsbegreppet och därmed inte tillskrivits säkerhetsstatus. Centralt för teorin är det som kommit att benämnas som “säkerhetisering” och beskrivs av Buzan, Wæver och de Wilde (1998) som en version av politisering med säkerhetsinriktning (s. 23). Säkerhetisering innebär processen av en förändring, där ett område genom diskursiva och socialt konstruerade uttryck och handlingar tillskrivs en säkerhetsstatus. En viktig nyansering i teorin är betoningen av att

ett problem blir ett säkerhetsproblem. För att en sådan förändring ska ske krävs inte ett utarbetat, objektivt existentiellt hot. Istället menar Köpenhamnsskolan att problemet blir ett säkerhetsproblem när problemet presenteras och porträtteras i den inramningen (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s. 24).

En fundamental komponent i säkerhetiseringsteorin är de diskursiva skaparna, aktörerna. Aktörerna står för de handlingar, alltså de argument, prioriteringar och uppmaningar som föregår att klassa ett problem som just ett säkerhetsproblem. Därigenom friställer man problemet från processer och regler eftersom problemet har tagit statusen av ett säkerhetsproblem (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s. 25). Köpenhamnsskolan beskriver det som talakter (speech acts), som via de diskursiva aspekterna av teorin innebär de sätt som aktören uttrycker problemet språkligt (Buzan, Wæver & de Wilde 1998, s. 26). Aktörer i sådana sammanhang kan ofta utgöras av politiska ledare, regeringar eller olika typer av byråkratier (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s. 40). Uttrycken grundar sig i en vilja att försvara en stat eller någon form av civilisation mot ett utomstående hot. Det är således det som aktörerna vill skydda mot ett säkerhetshot som utgör det som Buzan, Wæver och de Wilde benämner som referensobjekt.

Referensobjektet, alltså det objekt som refereras till, är följaktligen det som anses vara existentiellt hotat och i behov av skyddande åtgärder (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s. 36). Oftast utgör stater och samhällen dessa objekt, men det kan även vara större sammanslagningar som innehåller en befolkning, som exempelvis EU och Europarådet. Köpenhamnsskolan menar att den bredare synen på säkerhetisering innebär att möjligheterna för vad som kan klassas som ett referensobjekt är större efter kalla kriget än innan och under. Det som anses ha en relativt stor påverkan på framgången på den säkerhetiserande talakten är storleken på referensobjektet, som med fördel bör vara tillräckligt stort för att åtminstone kunna omfatta någon form av population eller samhälle, snarare än att angränsa till mindre antal som kan uppfattas som individer (Buzan, Wæver & de Wilde 1998, s. 36). Således riktar aktörerna sin talakt, som innehåller argument om behov av säkerhetsåtgärder, mot ett kollektiv som kan acceptera budskapet, vilka i teorin benämns som mottagarna (the public).

Mottagarna behöver övertygas att aktörens uttalande om ett problem som ett säkerhetsproblem är rättfärdigt och följaktligen att åtgärderna som följer är legitima (Buzan, Wæver & de Wilde 1998, s. 41). Mottagarna består vanligtvis av medborgare som omfattas av en politisk makt som är i behov av politiskt stöd för att kunna legitimera och genomföra de

åtgärder som de anser nödvändiga för det specifika området eller problemet. När det gäller säkerhetisering så kan åtgärderna som föreslås och som får gehör av mottagarna framstå som extraordinära jämfört med en process av mer ordinär politisering (Buzan, Wæver & de Wilde 1998, s. 41), vilket kan förklaras genom att en säkerhetisering i sig ofta berör ett ämne som anses mer akut, exceptionellt hotande och i behov av exceptionella åtgärder.

5 Metod

I följande avsnitt kommer uppsatsens metod att presenteras. Metoden utgörs av Carol Bacchis "Whats the problem represented to be?"-ansats kompletterat med en kvantitativ analys.

5.1 Mixed Method Research Design

Uppsatsens metodologiska utgångspunkt tar avstamp i en forskningsdesign som kallas Mixed Methods Research Design (MMR). John W. Creswell är en framträdande forskare och grundare till metoden, som utformade och etablerade definitioner, strukturer och tillvägagångssätt (Creswell & Plano Clark 2007, s. 1).

Forskningsdesignen kombinerar kvantitativ och kvalitativ metod. För att fullfölja en MMR ska metoderna kombineras för att kunna utgöra en bättre analys än vad som annars är möjligt inom ramen för metodernas utformning (Creswell & Plano Clark 2007, s. 6–7). Kvantitativ och kvalitativ analys kompletterar varandra väl, eftersom de olika metodtyperna kan komplettera varandras svagheter. Kvantitativ stärker reliabiliteten som den kvalitativa analysen undergräver när den riskerar att återge forskarens subjektiva tolkningar, medan den kvalitativa möjliggör en mer extensiv tolkning gällande kontext och diskurs av de kvantitativa resultaten (Creswell & Plano Clark 2007, s. 9). Resultaten från de två olika analyserna bekräftar och motsäger varandra, vilket stärker analysens trovärdighet (Teorell & Svensson 2007, s. 57).

5.2 What's the problem represented to be?

För att besvara uppsatsens frågeställningar kommer materialet analyseras utifrån en kvalitativ textanalys (Esaiasson m. fl. 2024, s. 309). För att kunna analysera en text kvalitativt krävs analysredskap som är teoretiskt grundade och därför kommer uppsatsens metodologiska tillvägagångssätt utgå från Carol Bacchis ansats "What's the problem represented to be?"

(WPR). WPR-ansatsen utgör således både ett teoretiskt och metodologiskt ramverk som möjliggör en analys av en policys mening, urskilja likheter och skillnader eller göra jämförelser över tid (Esaiasson m. fl. 2024, s. 317). WPR-ansatsen utgår från sex frågeställningar som utgör analytiska verktyg för att avslöja problemrepresentationer och diskursiva mönster i policydokument (Bacchi 2009, s. 2):

1. What's the problem (e.g. of "gender inequality", "drug use/abuse", "economic development", "global warming", "childhood obesity", "irregular migration", etc.) represented to be in a specific policy or policies?
2. What presuppositions or assumptions (conceptual logics) underlie this representation of the "problem" (problem representation)?
3. How has this representation of the "problem" come about?
4. What is left unproblematic in this problem representation? Where are the silences? Can the "problem" be thought about differently?
5. What effects are produced by this representation of the "problem"?
6. How/where has this representation of the "problem" been produced, disseminated and defended? How could it be questioned, disrupted or replaced?

Frågorna ställs systematiskt mot textmaterialet för att urskilja vilka problemrepresentationer som finns, vilka aktörer som skildras och vilka som utesluts (Bacchi 2009, s. 1). Inom ramen för uppsatsen ska endast tre av sex frågor användas i analysen av materialet (fråga 1, 2 och 4). Se avgränsningar i avsnitt 6. WPR-fråga 1, 2 och 4 kommer att användas i analysen enligt följande formuleringar:

1. Hur representeras problemet med terrorism inom Europa i CDCT:s "Counter-Terrorism Strategy"?
2. Vilka förutsättningar och antaganden ligger bakom problemrepresentationen i CDCT:s "Counter-Terrorism Strategy"?
3. Vad lämnas oproblematiserat i problemrepresentationen? Vilka diskursiva tystnader finns? Kan "problemet" framställas på något annat sätt?

5.3 Kvantitativ innehållsanalys

Kvantitativ innehållsanalys är en systematisk metod som omvandlar kvalitativt material, i detta fall textmaterial, till mätbar numerisk data. Kvantitativ metod används för att räkna och mäta förekomsten av ord i en text, där frekvenser kan vara en indikation på underliggande meningar (Boréus & Kohl 2018, s. 50). Genom att räkna förekomsten av specifika ord går det att urskilja mönster, identifiera likheter och skillnader samt beskriva och dra slutsatser om textens innehåll. Det kan i sin tur påvisa vad som uppmärksammas och inte i de olika texterna (Esaiasson m. fl. 2045, s. 266). De kvantitativa resultaten innefattar en stödjande roll i uppsatsen, där datan synliggör förskjutningen av tyngdpunkten i de två strategierna på ett systematiskt sätt. Frekvensanalys av nyckelord och begrepp stärker resultaten från WPR-analysen, men bevisar inte någonting.

6 Avgränsningar

Tidsspannet som analyseras i uppsatsen är de årtal som de två strategierna omfattar, 2018–2027. Till följd av att strategierna när det gäller empiriskt material grundar sig på den kunskap och statistik som fanns när respektive strategi skapades, är även de år som föranleder den tidigare strategin (2018–2022), relevanta att beakta.

Uppsatsen fokuserar på tre av Bacchis sex WPR-frågor. Dessa består av fråga 1, 2 och 4 som tillsammans verkar för att besvara uppsatsens frågeställning. En av styrkorna med WPR-ansatsen är dess flexibilitet och möjlighet till anpassning utifrån materialet (Bacchi 2009, s. 101). Intentionen med den här typen av anpassning är att effektivt kunna fokusera frågeställningarna mot studiens syfte, vilket i förlängningen verkar för studiens validitet, genom ett litet avstånd mellan operationalisering och teori (Esaiasson et.al. 2024, s. 107).

Aktören bakom materialet som analyseras är den kommitte, CDCT, som tillsatts av ministerkommitten i Europarådet. Analysen fokuserar enbart på strategins officiella dokument och beaktar endast de uttryck, problemrepresentationer och antaganden som uttrycks där. Därmed beaktar analysen inte andra uttalanden och skrifter som CDCT eller Europarådet gör eller har gjort på området terrorism inom Europa.

6.1 Material

Uppsatsen behandlar officiellt material från Europarådet som tillsätter en expertkommitte (CDCT) med uppdrag att utforma arbetsunderlaget för europeisk kontraterrorism. Expertkommitten framställer den officiella strategin, “Council of Europe Counter-Terrorism Strategy”. Dokumenten utgör Europarådets strategi mot terrorism och utgör lämpligt material för att analyseras utifrån WPR-ansatsen eftersom den identifierar och konstruerar terrorism som ett samhällsproblem och ger förslag på olika politiska lösningar.

Analysen begränsas till detta material och omfattar därmed inte andra officiella dokument, beslut eller uttalanden gällande europeisk kontraterrorism. Eftersom att strategin utformas

samma år som den blir gällande, bygger varje strategi på empiriska händelser och statistik upp till det året. Därmed tas relevanta händelser gällande terrorism i Europa och arbetet mot det, som skett under åren som föregått året då strategin i fråga börjar gälla, i beaktning både i uppsatsens bakgrund och analys.

6.2 Tillvägagångssätt

Analysen operationaliseras genom en kvalitativ textanalys som kombineras med en kvantitativ analys. Den kvalitativa textanalysen innebär en närstudie av textmaterial som analyseras med utgångspunkt i innehållet samt tolkningar av, och förståelse för, innehållet som helhet (Esaiasson et.al. 2024, s.44). I det här skedet utgår analysen från uppsatsens teoretiska ramverk som utgörs av diskursteori och Köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori. Genom WPR-ansatsen ställer vi analytiska frågor till textmaterialet och målet i processen är att tematiskt lyfta fram meningen och utreda innehållet (Esaiasson et.al 2024, s. 310). En vidare styrka i den kvalitativa textanalysen är förmågan att identifiera det som inte nämns eller uttrycks i ett givet material vilket i sig är en del av Carol Bacchis WPR-ansats.

I den kvantitativa analysen väljs orden utifrån Köpenhamnsskolans säkerhetsteori, som omfattar de centrala delarna inom säkerhetisering och delas in i fyra underkategorier: säkerhet, rättigheter, åtgärder och referensobjekt. Ordlistan är således teoristyrd vilket möjliggör transparens och uppsatsens reproducerbarhet. Eftersom de två olika strategierna omfattar olika antal ord kommer begreppen analyseras utifrån relativ frekvens. Relativ frekvens tar hänsyn till textens längd, och kommer att visa hur ofta ord förekommer per 1000 ord. För att räkna ut den relativa frekvensen används följande formel:

$$\textit{Relativ frekvens} = (\textit{antal förekomster} / \textit{totalt antal ord}) \times 1000$$

För att beräkna absolut frekvens och relativ frekvens används programmet R Studio som är ett program för att utföra statistiska beräkningar på resultat (Boreus & Kohl 2018, s. 65).

6.3 Etiska överväganden

6.3.1 Kvalitativ metod

En WPR-analys medför en subjektiv dimension eftersom den som utför analysen gör bedömningar av ett material. Med systematisk och transparent metodologi och tydlig teoretisk anknytning kan god forskningssed fortfarande upprätthållas och både validitet och reliabilitet kan fortsatt vara av god kvalitet, men aspekten är onekligen viktig att lyfta. Carol Bacchi anser att vid användning av WPR-ansatsen bör processen problematiseras tillsammans med de problematiseringar som analysen identifierat (Bacchi 2009, s.19).

Därmed ser vi som utförare av analysen ett stort värde i en tydlig och transparent metodologi. Uppsatsen har en intention av att genom denna transparens kunna styrka sin interna validitet genom valida slutsatsdragningar (Esaiasson et.al. 2024, s.133). Den typen av självreflekterande resonemang återfinns i uppsatsens diskussionsavsnitt, där vi som uppsatsskrivare redogör för vår position och lyfter eventuell problematik i den kritiska diskursiva analysen.

6.3.2 Kvantitativ metod

Kvantitativ metod innehåller begränsningar gällande analys av sociala fenomen eftersom resultaten riskerar att förenkla dem i statistiska beräkningar. Med det i beaktning kombineras därför de kvantitativa resultaten med den kvalitativa analysen. Uppsatsens kritiska reflektioner kring metoden innefattar en medvetenhet om att en hög frekvens inte automatiskt innebär en dominerande diskurs i ett sammanhang. Det viktiga är snarare sammanhanget och utformningen (Boréus & Kohl 2018, s. 79). Istället bidrar den kvantitativa metoden med indikatorer på fokusområden och prioriteringar.

6.3.3 Mixed methods: Kvalitativ och kvantitativ metod

Mixed Methods Research har kritiserats för att vara obalanserat mellan metoderna, bristande integrering och resurskrävande. Det riskerar att leda till ytliga analyser och fragmenterade resultat som inte samspelar med varandra. Vi är medvetna om metodens utmaningar och har det i beaktning under analysens gång.

7 Resultat och analys

7.1 WPR-fråga 1

7.1.1 2018–2022

Strukturellt problem

I problemrepresentationen *"strukturellt problem"* i CDCT:s strategi 2018–2022, fann analysen att de terroristiska hoten i Europa har en stark global och multidimensionell karaktär. Strategin uttrycker hur problemet består både av terrorister som lämnat Europa för att sedan återvända med ett uppdrag, och av inhemska radikaliserade aktörer som agerar på eget bevåg. Här framhålls mångsidigheten i hotet mot Europa som en central del av problemet och i det bekämpande arbetet. Det går att läsa:

> "The threat member States of the Council of Europe face is multidimensional – from returning foreign terrorist fighters from theatres of conflict to homegrown terrorists inspired or directed to harm societies. It is a rapidly evolving threat from plots outside and within the borders of the member States as well as online." (CDCT 2018-2022, s. 2)

> "A number of terrorist attacks have been committed in Europe by individuals acting on their own, the so-called "terrorists acting alone". While each individual's path to radicalisation is personal, once radicalised they generally attempt to avoid the involvement of, and communication with, a larger circle of persons in the preparation and execution of the attack, thereby making it even more difficult for the competent authorities to detect them in time." (CDCT 2018-2022, s. 6)

Den strukturella utformningen av förövarna är det som skapar problem för den europeiska terrorbekämnpningens struktur. CDCT står fast vid att det huvudsakliga ansvaret i bekämpningen och förebyggandet av terrorism finns hos respektive medlemsland (CDCT 2018–2022, s. 2), men betonar behovet av multilateralt samarbete. Strategin beskriver möjligheterna till effektiv bekämpning som beroende av fungerande samarbeten mellan medlemsländer samt andra stater och organisationer runt om i världen. Det här representerar en strukturell utmaning inom europeisk kontraterroristiskt arbete. Det utgör inte ett objektivt

hot, men enligt Köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori blir det ett hot mot Europa när problemet uttrycks och därigenom blir säkerhetiserat (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s. 24). Det går att läsa:

> "Co-ordinating activities with these and other partners, building on each other's work and avoiding unnecessary duplication, is a clear priority in order for the Council of Europe to add value to the global efforts to prevent and combat terrorism" (CDCT 2018–2022, s. 4)

WPR-analysen identifierar en problemrepresentation relaterad till kvinnor och barn som ansluter sig till terrororganisationer och är villiga att utföra attentat i Europa (CDCT 2018–2022, s.11). Problemet representeras genom komplexiteten att identifiera grupper som inte tillhör den vedertagna uppfattningen av vem som är en "terrorist". Det representeras som ett identifieringsproblem av aktörer som hotar Europa. Återigen framstår en oförmåga att anpassa bekämpningsarbetet när hotet byter form eller förövare. Det kan läsas i följande citat:

> "The conference should focus on the roles played by women and children in terrorist organisations, with a special focus on the role played by women and children returnees in terrorism. [...] The conference will provide a suitable platform for high-quality information exchange and awareness-raising on the subject." (CDCT 2018–2022, s. 12)

Strategin representerar att barn som utför terrorbrott huvudsakligen ska betraktas som offer. Samtidigt lyfter strategin att barn har antagit rollen som förövare i flera fall (CDCT 2018–2022, s. 11). Utifrån Köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori kan barn, genom strategins talakter, kategoriseras som både offer i behov av skydd och stöd, men även som det säkerhetiserade fenomenet som hotar Europa (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s. 21, 36).

Teknologi

I strategin representeras teknik som en central och formativ kraft i organiseringen av terrorism. I takt med allt mer avancerad digitalisering och online-närvaro har det bakomliggande arbetet kring terrorism förändrats och påverkat spridningen inom Europa (2018–2022, s. 4). Problemformuleringen framhäver att terroristernas ökade användning av internet och sociala medier hotar säkerhet, mänskliga rättigheter och internationell fred (2018–2022, s. 2). Det framställs som ett problem för enskilda individer och ett direkt hot mot demokratin. Köpenhamnskolans säkerhetiseringsteori beskriver det som ett hot mot den politiska interna legitimiteten i den politiska sektorn (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s.

144). Teorin betonar hur tekniken besrkivs som bestående av ytor där terrorism kan frodas, genom möjligheterna till radikalisering och rekrytering.

Strategin belyser att internet används i större utsträckning för att rekrytera, radikalisera, sprida propaganda och finansiera attacker. Onlineplattformar och nyfunna kommunikationsmöjligheter beskrivs som en fundamental struktur för samordningen av terrorism. Problemet beskrivs som utbrett eftersom praktiskt taget alla aktörer som relateras till terrorism använder internet och avancerad teknologi i sitt arbete. Problemet representeras som "allestädes närvarande", "omnipresence" (CDCT 2018–2022, s. 4). Det kan utläsas i följande citat:

> "Due to their omnipresence, modern internet and communications technology are practically used by all terrorist actors for either recruitment, training, radicalisation, public provocation, propaganda or in order to plan, prepare and execute an attack." (CDCT 2018–2022, s. 4)

Problemet representeras som en internetbaserad organisatorisk dimension, vilka är ensamagerande terrorister. Tillgången till plattformar och sociala forum ökar risken för självradikalisering. Onlineforum utgör en möjlighet för terroristorganisationer att rekrytera och sprida propagerande budskap och individer inspireras till att genomföra attentat till förmån för en större terroristorganisation. När de radikaliseras via internetforum undgås den traditionella övervakningen som bevakar större terroristnätverk (CDCT 2018–2022, s. 6). Den utvidgade användningen av internet innebär därmed en utmaning för brottsbekämpning och en möjlighet att undslippa myndigheter (CDCT 2018–2022, s. 5).

> "In addition to the continued threat from totemic attacks [...] an increase in online terrorist propaganda and material has led to vulnerable individuals self-radicalising, inspired to attack using low-sophisticated but lethal means." (CDCT 2018–2022, s. 2)

7.1.2 2023–2027

Strukturellt problem

I problemrepresentationen *strukturellt hot* lyfter strategin att utformningen av aktörer som utför terror- och våldsdåd i Europa har förändrats och framhåller det som en framträdande del av hotet mot Europa. Strategin betonar förändringen till den grad att den aktuella tidsperioden beskrivs som "post-organisational" (CDCT 2023-2027, s. 2, 8).

Begreppet innefattar skiftet från organiserade terrorgrupper med roller, hierarkier och uttalade gemensamma mål, till ensamma aktörer eller nätverk med lösare ramverk och strukturer. Målen hos dessa aktörer är inte lika tydligt uttalade. Det går att läsa:

> "Europe has, in recent years, largely been affected by a phenomenon known as post-organisational terrorism, characterised by the rise of loose networks, small cells and lone actors who, while adhering to the ideas of groups or networks, might not have any known affiliation to them." (CDCT 2023–2027, s. 2)

Den tidigare dominerande organiserade terrorismen föranleder strategin att representera problemet som en oförmåga hos europeiska länder att besitta och använda de verktyg som behövs för att förebygga och bekämpa den post-organisatoriska terrorismen. Utmaningen med att hantera terrorismens strukturella förändring framgår exempelvis i följande citat:

> "Current international counter-terrorism instruments may not be adequately calibrated to deal with certain manifestations of terrorism, particularly post-organisational terrorism and lone actor terrorism loosely connected to transnational networks operating largely through online communications platforms." (CDCT 2023–2027, s. 19)

Strategin uttrycker ett behov av att Europarådets medlemsländer har strukturella möjligheter att hantera terrorism som begåtts på plats där krig eller konflikter råder (conflict zones). Gränsen mellan krigsaktion och terroraktion blir allt svårare att identifiera i en pågående konflikt. Dessa möjligheter innefattar både ekonomiska resurser och det juridiska handlingsutrymmet att utreda och åtala terrorister vars aktioner utfärdats i konfliktzoner (CDCT 2023–2027, s. 6, 7). Exempel kan läsas:

> "States have resources that allow them to facilitate the use of information and evidence collected from zones of armed conflict for use in criminal trials;" (CDCT 2023–2027, s. 6).

> "The intersection between armed conflict and terrorist activity in the past decade has raised significant questions on the relationship between counter-terrorism measures and international humanitarian law, particularly as it relates to issues of criminal liability." (CDCT 2023–2027, s. 12)

Strategin uppmanar till politisk förändring till följd av problemrepresentationen som lyfter medlemsländernas begränsade handlingsutrymme. Medlemsländerna besitter inte de medel som krävs för att hantera hot, vilket gör att problemet formuleras som begränsat av det politiska och juridiska ramverket. Det kan läsas:

> "States have the legal means to ensure that persons suspected of committing terrorist offences. *[...]* States have policies and legislation in place and the know-how to enable the participation of the victims of terrorism in terrorism-related criminal proceedings and ensure their access to justice and reparations." (CDCT 2023–2027, s. 7)

Strategin uppmärksammar en ökad involvering av barn och kvinnor som en påtaglig del av problemet (CDCT 2023–2027, s. 11). De erhåller flera positioner, men anses framför allt utgöra utsatta grupper som faller offer för terroristers våld. Kvinnor och barn representerade dels som aktörer som hotar Europarådets medlemsländer, men framförallt utgör de, utifrån Köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori, referensobjekten i behov av skydd. Till följd av att de två grupperna diskursivt uttrycks som referensobjekt så tillkommer åtgärder och lösningar på problemet (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s. 36). Det går att läsa i följande citat:

> "States are supported in their efforts to develop policies and measures to protect identified vulnerable individuals and groups [...] women, children and others from the threat and harms of terrorism;" (CDCT 2023–2027, s. 7)

Definitionsproblem

Strategin lyfter problematiken med att en bristande definition innebär en rättsosäkerhet. Problemet representeras som en juridisk utmaning för Europa i arbetet mot terrorism. Citatet visar på en medvetenhet kring att den bristande definitionen kan få allvarliga konsekvenser om inte terrorbrott kan bedömas och utredas kontinuerligt. Utfallet blir att högerextremism inte bedöms likvärdigt som exempelvis våldsbejakande islamism:

> "Various approaches across and within jurisdictions can also diverge on key topics, particularly where separate definitions of terrorism and hate crime have resulted in violent far-right-motivated attacks being primarily investigated and prosecuted as hate crimes while attacks claimed by ISIL(Daesh) or Al-Qaeda being prosecuted as terrorism." (CDCT 2023–2027, s. 9, 10).

Ideologiskt problem

I strategin finns en problemrepresentation som uttrycker ett ökat högerextremistiskt hot och en förändring i hotets ideologiska motiv. Strategins resonemang baseras på att det under tidigare decennier har den mer traditionella kopplingen till begreppet varit våldsbejakande extremism i form av religiösa grupper. Den kraftiga ökningen av högerextrema terror- och våldsdåd i Europa under de senaste åren har föranlett att strategin framhåller högerextremism

som ett av de största hoten mot Europarådets medlemsländer (CDCT 2023–2027, s. 9). Strategin lyfter komplexiteten med ett terroristiskt hot som härstammar från mindre tydliga ideologiska ramar där flera grupper och ensamma aktörer agerar utifrån olika motiv:

> "In contrast to the relatively clear ideological aims of terrorist activity inspired by ISIL(Daesh) or Al-Qaeda, there are a broad array of groups on the violent far-right motivated by divergent blends of perspectives drawn from a broad ideological spectrum." (CDCT 2023–2027, s. 9).

Problemet med bekämpningsarbetet framhålls följaktligen som en del av problemkedjan rörande terrorhotens växande högerextremistiska karaktär. Europarådets medlemsländer som internationellt subsystem behöver hitta metoder som kan "återspegla den nya verkligheten" (CDCT 2023–2027, s. 5). En betydande del är hotets breddade ideologiska spektrum och en kombination av ett förändrat hot som kräver förändrade åtgärder inom bekämpningsarbetet, från undersökning och utredning, till åtal och lagföring. Till följd av detta lyfter strategin att det på global nivå finns utmaningar relaterade till bristen på förståelse för det moderna högerextremistiska terrorhotet. Det går att läsa:

> "While different actions and attacks deriving from the violent far-right have to date been investigated and prosecuted in several jurisdictions under terrorism charges, there remains a lack of unified international understanding of terror threats fuelled by violent far-right ideologies" (CDCT 2023–2027, s. 9)

Teknologiskt problem

I strategin har Europarådet benämnt teknologi som ett eget fokusområde: "Increased abuses of technology for terrorist purposes" (2023–2027, s. 10). Problemet med tekniken är samspelet med ett förändrat terroristlandskap eftersom terrorismen blir alltmer decentraliserad och svår att identifiera (2023–2027, s. 2). Problemrepresentationen är koncentrerad kring hur terrorister använder internet till flera olika syften:

> "Terrorists are leveraging such new technologies in their recruitment, planning, financing and execution of attacks, from social media and communication platforms to fintech and technologically sophisticated weapons (e.g. drones)." (2023–2027, s. 10)

Teknikanvändningen utgör en plattform för radikalisering och rekrytering. Olika internetforum för propaganda når en större målgrupp eftersom den inte begränsas till en specifik plats, ålder eller kön (2023–2027, s. 3). Planering av attacker sker främst i stängda chattrum och terrorister använder sig av krypterade meddelanden för att undgå att bryta mot

plattformens användarvillkor och bygger upp transnationella nätverk. Internet blir en avgörande resurs för ökad radikalisering och rekrytering:

> "The ubiquity of modern technologies has massively increased over the past years, bringing with it the potential for a wide spectrum of terrorist narratives, ideologies and propaganda to reach intended audiences irrespective of their location, profile, gender or age." (2023–2027, s. 3)

Vidare framgår juridiska och brottsbekämpande utmaningar som tillkommer med teknisk innovation (2023–2027, s. 17). Terrorister använder ny teknik för finansiering, genom exempelvis kryptovaluta, som kan gå omärkt förbi brottsbekämpande organ (2023–2027, s. 11). Den juridiska utmaningen utgörs av skillnader i hur medlemsstater hanterar digital bevisföring, samt att det sker på samma premisser inom EU (2023–2027, s. 23).

7.1.3 Jämförande analys

I strategin för 2023-2027 ser WPR-analysen hur bilden av det strukturella hotet har ändrat form, från organisatoriskt till post-organisatoriskt. Tidigare framstående terrorgrupper har gradvis ersatts av ensamma aktörer och nätverk med ramverk, som trots en grundläggande inspiration av klassiska terrorgrupper, är svårare att urskilja och definiera. Vidare har kvinnor och barns roll en utökad mer extensiv plats i den senare strategin, där kvinnor i högre utsträckning tilldelas rollen som referensobjekt. Existensen av att ett förtryck och utnyttjande av kvinnor och barn erkänns i miljöer av terrorism.

I den ideologiska problemrepresentationen som framkommer i strategin för 2023–2027 får högerextremism stor uppmärksamhet som ett betydande hot mot Europa, vilket står i tydlig kontrast till den tidigare strategin. Detta trots att strategin 2018–2022 föregåtts av högerextrema attacker i Europa, såsom terrorattackerna i Norge 2011. Den nya strategin präglas genomgående av en efterfrågan av nya, anpassade arbetsmetoder för att hantera terrorhotets nya ideologiska och strukturella former.

Det teknologiska hotet representeras som ett allt större hot i den nya strategin jämfört med den gamla. Det teknologiska hotet är alltjämt närvarande i den tidigare men i takt med teknikens utveckling tilldelas tekniken en mer extensivt hotande roll med större utrymme för terrorister att använda tekniska utrymmen och plattformar för att rekrytera och planera terrorattentat. Skillnaden i teknikens utrymme i respektive strategi indikerar på en större

förståelse och kunskap om farorna med moderna internetbaserade metoder där terrorismen kan frodas, på ett oreglerat sätt.

7.2 WPR-fråga 2

> Frågeställning: *Vilka förutsättningar och antaganden ligger bakom problemrepresentationen i CDCT:s "Counter-Terrorism Strategy"?*

7.2.1 2018–2022

Strukturellt hot

I problemrepresentationen *"strukturellt hot"* identifieras antaganden om behovet av stärkt och ökat multilateralt samarbete mellan Europarådets medlemsländer. Medlemsländerna saknar kapaciteten som krävs för att arbeta mot en bred upplaga av terrorhot. Antagandet sker trots att det huvudsakliga ansvaret för att bekämpa terrorism främst finns hos respektive medlemsland (2018–2022, s. 2). Hot utifrån, hot från återvändande terrorister och hot från inhemska ensamma aktörer utgör ett brett spektrum som antas inte kunna hanteras utan stort utbyte av information och kunskap, trots att olika medlemsländer hotas och drabbas olika:

> "Terrorism is a global problem and can only be efficiently countered through increased co-operation and coordination, not only within and between member States, but also between the various organisations and fora involved." (CDCT 2018–2022, s .4)

Strategin gör ett antagande om att med effektivare metoder kommer medlemsländer kunna identifiera och hantera terrorbrott utanför Europa som ofta härstammar från konfliktzoner. Antagandet blir att problemet finns i metoderna och verktygen som länderna har till sitt förfogande.

I strategins talakter tenderar kvinnor att diskursivt uttryckas som förövare terrorsammanhang. Det inkluderar ett antagande om ett eget beslutsfattande och tar för givet en avsaknad av förtryck i de fall som kvinnor varit medlemmar eller i samrörelse med terrorgrupper. Att "frivilligt" gå med i terrororganisationer och "erbjuda" sina tjänster antar utifrån en diskursiv analys att dessa beslut sker frivilligt och utan förtryck. Det går att läsa:

> “In recent years an increasing number of women have decided to leave their country to voluntarily join terrorist organisations and offer their services.” (CDCT 2018–2022, s. 11).

Definitionsproblematik

Strategins inledande stycke presenterar ett brett, normativt påstående kring terrorism:

> “Terrorism in all its forms and manifestations, committed by whomever, wherever and for whatever purposes constitutes one of the most serious threats to international peace, security and well-being.” (CDCT 2018–2022, s. 2)

I citatet identifierar WPR-analysen ett antagande om begreppet “terrorism”, att det är ett allmänt vedertaget begrepp. Det går att urskilja i strategins innehåll, eftersom det inte presenteras en explicit definition för begreppet, utan istället används utan vidare förklaring. Citatet påvisar hur strategin inledningsvis lämnar utrymme för en extensiv tolkning av begreppet “terrorism” för medlemsstaterna. Ett odefinierat begrepp leder till att begreppets bredd vidgas och i det här fallet möjliggör det ett brett handlingsutrymme för säkerhetiserande aktörer.

Antagandet blir motsägelsefullt eftersom strategin erkänner att terrorismen alltmer kännetecknas av ensamagerande aktörer, vilar på olika ideologiska och politiska grunder samt kan bottna i olika psykologiska grunder (2018–2022, s. 6). “Terrorist” antas därmed vara ett vedertaget begrepp. Radikalisering antas vara en mätbar process med tydliga tecken som går att identifiera på förhand. Det går att läsa:

> “Establishing a set of risk indicators could help member States in the timely identification of those individuals likely to engage in terrorism due to their ideological commitment to a cause, psychological or behavioural aspects.” (2018–2022, s. 6)

I strategin beskrivs hur radikalisering varierar mellan individer och grupper, men förslagen ger indikation på att terrorism är tillräckligt greppbart för att kunna anta statliga åtgärder redan i ett tidigt stadie av radikalisering. Terrorism är inte bara ett identifierbart fenomen i sig, utan kan påkommas i ett tidigt stadie. Det antas innebära en uppgift som statliga aktörer, "frontlinjeaktörer" och funktionella aktörer kan slutföra (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s.36):

> “radicalisation leading to terrorism is a multidimensional phenomenon that can vary greatly between individuals and communities, depending on psychological and behavioural aspects in

> combination with ideological, religious or political influences, as well as certain local, national and global contexts." (2018–2022, s. 5).

7.2.2 2023–2027

Strukturellt och ideologiskt problem

De grundläggande antagandena bakom problemrepresentationerna "*ideologiskt problem*" och "*strukturellt problem*" tenderar att sammansmälta eftersom de båda bygger på en bristande förmåga att hantera förändringar i terrorhoten. Enligt strategin är det en följd av att både aktörer och metoder har förändrats. Antagandet som föreligger utgår från att förändringar utgör ett hot på grund av förändringen och inte nödvändigtvis för att ensam aktör i sig är ett större hot än en etablerad terrorgrupp. Därmed säkerhetiseras flera sektorer, framförallt den politiska och sociala:

> "Recent years have seen a shift in the terrorist landscape, characterised mainly by a diversification in the sources of terrorist threats and changes in terrorist *modus operandi*." (CDCT 2023-2027, s.2).

> "Outcomes to be achieved [...] States understand the nature, scope and trends in terrorism threats in Europe and beyond;" (CDCT 2023-2027, s.5).

Problemrepresentationen relaterat till kvinnors roll i terrorhotet är mångsidig och bygger på ett antagande om att en aktör diskursivt kan uttryckas som föremål för säkerhetisering och som referensobjekt. Problemrepresentationen bygger på ett erkännande av mångsidiga roller, som ligger till grund för legitimeringen av mångsidiga åtgärder:

> "Particularly, women and children have also been identified as increasingly targeted by terrorist and violent extremist groups alike. (CDCT 2023-2027, s.3).

> "As such, programs specifically tailored to the needs of women and children with ties to terrorist organisations, including those who had been trafficked for such purposes, can often be characterised as *ad hoc* at best, integrating only general features of gender-sensitive and age-sensitive approaches." (CDCT 2023-2027, s.11).

Teknologiskt problem

I strategin återfinns centrala underliggande antaganden om att teknik är ett neutralt verktyg som formas utifrån användarens avsikter. Teknikens neutrala ståndpunkt beskrivs i termer av *missbruk*, och avviker från den ursprungliga avsikten:

> "New technologies [...] while offering considerable possibilities and allowing new approaches to law enforcement authorities and intelligence services, have, on the other hand, received a prominent place in the terrorism milieu" (2023–2027, s. 10)

Ny teknik innebär möjligheter för brottsbekämpning men missbrukas samtidigt av terrorister. Tekniken används för olika syften och ändamål och det underliggande antagandet blir således att tekniken är ett passivt verktyg. Det linjerar med hur olika teknikjättar ofta erhållit rollen som funktionella aktörer som formar samhället och den säkerhetiserade sektorn, utan att utgöra vare sig den säkerhetiserade kraften eller referensobjektet (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s. 36).

7.2.3 Jämförande analys

Strategin för 2018-2022 framhåller ett utökat multilateralt samarbete som nyckeln till ett effektivt bekämpningsarbete. I den senare strategin betonas problematiken med medlemsländernas icke-tillräckliga metoder och verktyg i motarbetandet av terrorism. Antagandet om behovet av samarbete kompletteras av ett antagande om att i takt med både strukturell och ideologisk förändring saknas metoderna för bekämpningsarbete och problemet återfinns i oförmågan till anpassning.

I strategin för 2023-2027 är antagandet om möjligheterna att tillskriva kvinnor flera positioner inom säkerhetiseringsteori, det som möjliggör att beakta kvinnors utsatthet i större grad än i den tidigare strategin. Medan den tidigare strategin främst lyfter kvinnor i de fall dem utgjort förövare, har den nya en bredare diskursiv uppfattning om kvinnors roll i terrorsammanhang. Det kan tänkas linjera med den tidigare strategins antagande om det går att identifiera indikatorer på vad terrorism är jämfört med den nya strategin som med större transparens erkänner problematiken med avsaknaden av en enhetlig definition av terrorism.

I den teknologiska problemrepresentationen finns ett genomgående antagande om att teknikens utgångspunkt är neutral och att den sedan missbrukas av olika terroristiska aktörer. Antagandet möjliggör tillskrivelsen av en passiv roll (funktionella aktörer) åt framstående

teknikföretag där det inte ställs högre krav på reglering i de sammanhang där onlinebaserad rekrytering och planering av terrorism sker. Antagandet får större påverkan i den senare strategin i takt med att internet och tekniska ytor får större utrymme i den totala problemrepresentationen av terrorhoten.

7.3 WPR-fråga 3

> Frågeställning: *Vad lämnas oproblematiserat i problemrepresentationen? Vilka diskursiva tystnader finns? Kan "problemet" framställas på något annat sätt?*

7.3.1 2018–2022

Strukturellt problem

I den strukturella problemrepresentationen framhålls en ökad problematik med kvinnor som ansluter sig till terrororganisationer. Samma problemrepresentation gäller för barn, med skillnaden att barn i strategin erhåller ett erkännande som en reellt utsatt grupp som främst ska beskrivas som offer (CDCT 2018–2022, s. 11). Något som nedtystas i problemrepresentationen i strategin är aspekten av kvinnors utsatthet i miljöer av terrorism och terrororganisationer. Eftersom den här frågan i WPR-ansatsen söker möjliga alternativa problemrepresentationer, där själva kärnan i problemet hade kunnat konstruerats annorlunda, så hade man kunnat se problemet ur ett feministiskt och kvinnorättsligt perspektiv. Problemet hade kunnat representeras annorlunda genom att ifrågasätta antaganden som tyder på en frivillighet och ett handlande som inte föregås av förtryck eller hot. Exempel på sådana formuleringar finns i citatet nedan:

> "In recent years an increasing number of women have decided to leave their country to voluntarily join terrorist organisations and offer their services." (CDCT 2018–2022, s. 11)

Definitionsproblem

I strategin presenteras ett inledande antagande om begreppet "terrorism" som vedertaget begrepp eftersom det inte presenteras en explicit definition. Avsaknad av definition kan leda till normativa konsekvenser. Frånvaron av en definition eller avgränsning av begreppet

“terrorism” är inte neutralt eftersom det reproducerar föreställningen om att innebörden är självklar, universell och enhetlig.

Avsaknaden av begreppsdefinition i strategin leder till diskursiva tystnader. Det möjliggör ett tolkningsutrymme kring de operativa åtgärderna som presenteras. Eftersom hotbilden inte är specificerad har medlemsstaterna frihet att tolka begreppet inom deras nationella referenspunkter. Det formas av statens historia, säkerhetspolitiska utmaningar och prioriteringar. Strategin som syftar till att utgöra en gemensam grund i bekämpningen av terrorism blir således splittrad.

Terrorism är ett politiskt laddat begrepp, som leder till rättsliga och säkerhetspolitiska konsekvenser. Användningen av begreppet “terrorism” är en performativ akt som legitimerar statliga, extraordinära, åtgärder. Att inte definiera terroism-begreppet blir en utebliven “tal-akt” som diskursivt formar vad som betraktas som legitima åtgärder. Utan en definition lämnas handlingsutrymmet för det existentiella hotet öppet för de säkerhetiserande aktörerna. Maktrelationer reproduceras således genom både aktörernas konstruktion av hotet samt åtgärderna som legitimeras därmed (Buzan, Wæver & de Wilde, 1998, s. 21).

Ideologiskt problem

I strategin lämnas det högerextrema ideologiska hotet oproblematiserat. Avsaknaden gällande högerextremism är tydlig, vilket inte minst identifieras genom den fullständiga avsaknaden av ordet och eventuella synonymer (se frekvens i avsnitt X). Med fokus på strukturella och teknologiska problem är högerextremismen och andra extrema ideologier alltjämt nedtystat. Under åren som föranlett strategins skapelseår (2018) har flera medlemsländer drabbats av högerextrema terror- och våldsdåd. Perioden 2015–2018 i Europa beskrivs som en period med tydlig uppåtgående trend rörande högerextrema fall (Adamcova & Burrell 2022, s. 3).

> “Radicalisation leading to terrorism is a multidimensional phenomenon that can vary greatly between individuals and communities, depending on psychological and behavioural aspects in combination with ideological, religious or political influences” (CDCT 2018–2022, s. 5).

I citatet ovan beskrivs hotet med radikalisering som leder till terrorism. Ideologiska, religiösa och politiska aspekter betonas vilket tyder på en medvetenhet om det ideologiska hotet. Trots det lyfter inte strategin explicita problemrepresentationer av ett högerextremt hot. WPR-ansatsen blottlägger en diskursiv tystnad och påvisar att problemet hade kunnat porträtteras annorlunda som ett högerextremt hot med reella konsekvenser mot Europa.

7.3.2 2023–2027

En övergripande bild som reproduceras i dokumentet är att terrorismen grundar sig på idéer som göds av propaganda, radikalisering och ideologi. Det som inte tas upp är alternativa strukturella förklaringar till fenomenet. Därmed erkänns inte statliga misslyckanden och man säkerhetiserar inte bristen på det uteblivna statliga ansvarstaganden som kan anses ligga till grund för terrorismen. I strategin beskrivs att det finns anledning att utreda om strukturella faktorer kan vara drivkrafter i högerextremism:

> "There is a need to further look into the political, social and economic factors, the nature of movements and technology in this space as possible drivers of far-right terrorism" (2023–2027, s. 1)

Det begränsas dock till att endast benämna högerextremism, och utelämnar andra former och ideologier som hotar med terroristiska handlingar. Dessutom uteblir flera andra faktorer, som exempelvis marginalisering, upplevd orättvisa eller utom-Europeiska konflikters påverkan på högerextremism. Det begränsar förklaringsmodellen till individuella, radikaliserade förhållanden och osynliggör strukturella, statliga misslyckanden. En ytterligare tystnad är faktorer som social exludering, mental ohälsa och ensamhet, vilket är alltmer påtagliga hot mot folkhälsan. Det härleder till konsekvensen av att generalisera orsak och verkan, där hanteringen av terrorism kan marginalisera vissa grupper och underminera mänskliga rättigheter.

Konflikter

Strategin porträtterar fenomenet med terrorister som återvänder från konfliktzoner som ett strukturellt och politiskt problem där resurserna och de juridiska handlingsmöjlihgeterna hos medlemsländerna inte är tillräckliga. Till följd av detta uttrycker CDCT ambitionen att använda information från konfliktzoner med syftet att kunna åtala aktörer för terrorbrott (CDCT 2023–2027, s. 20). Strategin hänvisar i princip enbart till mellanöstern och terroristiska aktörer som Al Qaeda och IS (Daesh):

> "[…] several countries have processed a number of individuals believed to have been involved in atrocities committed by ISIL(Daesh) in Iraq and in Syria." (CDCT 2023–2027, s. 11)

> "FTFs who have returned to Europe remain difficult to establish, figures suggest that nearly half of the FTFs from the Western Balkans are believed to have returned, as well as

> approximately 40% of those who have travelled from the United Kingdom and Germany to fight in Iraq and Syria.” (CDCT 2023–2027, s. 3)

Eftersom diskursanalysen och Köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori betonar just diskursiva uttryck (talakter) så finns det i linje med dessa teorier anledning att explicit uttrycka den konfliktzon som faktiskt finns inom Europa. Trots att det empiriskt främst handlat om fall från mellanöstern så finns anledning att belysa Ukrainakriget. Det har vidare stöd i att krig, oavsett ursprung, ökar risken för terrorattacker (FN 2020, s. 2). Det finns god anledning för CDCT att inte nedtysta Rysslands invasion av Ukraina. Strategin nämner inte explicit det krig som inleddes över ett år innan strategin skapades och som nu (2026) pågått i över fyra år inom Europas gränser.

7.3.3 Jämförande analys

Högerextremism är genomgående diskursivt tyst i den tidigare strategin. Den tilldelas en betydande roll av hotbilden mot Europa i den senare strategin vilket gör att diskrepansen mellan problematiseringen respektive den uteblivna problematiseringen blir ytterst påtaglig. Problemrepresentationen av kvinnors roll i terrorsammanhang följer liknande utvecklingsmönster eftersom kvinnors roll som offer präglade av förtryck, har en större diskursiv tystnad i den tidigare strategin.

På grund av att den tidigare strategin utformades långt innan Rysslands invasion av Ukraina finns den av naturliga skäl inte inkluderad i strategin för 2018-2022. Det som snarare blir tydligt är den diskursiva tystnaden om ämnet i den senare strategin, som å ena sidan lyfter problematik med konfliktzoner med fokus främst på mellanöstern. Kontrasten mellan problematiseringen av konfliktzoner i mellanöstern och avsaknaden av problematisering av konfliktzonen som finns i Europa gör den diskursiva tystnaden tydlig.

De identifierade diskursiva tystnaderna skiljer sig åt mellan strategierna, vilket kan bero på att den nyare är mer extensiv och bygger på den äldre. En gemensam faktor för dem är att båda saknar en tydligt utarbetad konceptualisering av begreppet “terrorism”. Avsaknaden av definitionen problematiseras förhållandevis utförligt i den senare strategin men faktum kvarstår att båda strategierna skrevs och utfärdades utan en uttalad definition. Avsaknaden är därmed diskursivt tyst i den tidigare strategin men problematiseras i den senare, genom en

uttalad ambition om att arbeta för att skapa en definition som Europarådet och CDCT kan utgå ifrån.

8 Kvantitativ innehållsanalys

I avsnittet presenteras den kvantitativa analysen som har gjorts utifrån programmet R Studio. Urvalet har gjorts utifrån Köpenhamnsskolans säkerhetsteori och delas in i kategorierna: *referensobjekt*, *säkerhetiserande aktörer*, *existentiella hot* och *teknologi.* Resultaten från den relativa frekvensen styrker de kvalitativa resonemangen i avsnitt 7. Den relativa frekvensen visar förekomsten av begrepp per 1000 ord. Avsnittets fokus är de intressanta frekvenserna som urskiljs och relateras till den kvantitativa innehållsanalysen, se avsnitt 12 för de fullständiga tabellerna.

8.1 Antal ord

Tabell över antal ord

Kolumn1	Strategidokument	antal ord
1	Strategi 2018-2022	6854
2	Strategi 2023-2027	13962

Den senaste strategin innefattar mer än dubbelt så mycket textmassa (7108 ord längre). Det kan både förklara varför den är mer omfattande och utförlig i dess beskrivning av terrorism och åtgärder, men det är ett aktivt val i arbetet att författa en strategi. I takt med att det terroristiska hotet mot Europa anses vara större och mer omfattande, återspeglas det i strategins faktiska omfattning. Längdskillnaden kan således indikera på en återspegling av hotets ökade omfattning och CDCT:s behov av en mer extensiv strategi.

8.2 Referensobjekt

Exempel från tabell 1 (se tabellförteckning 12.3)

Begrepp	**2018-2022** Absolut frekvens	**2023-2027** Absolut frekvens	**2018-2022** Relativ frekvens	**2023-2027** Relativ frekvens
Women	7	19	1,02130143	1,36083656
Children	9	21	1,31310184	1,50408251
Human rights	11	32	1,60490225	2,29193525

Den kvantitativa analysen visar att frekvensen av referensobjekten i strategierna indikerar på det som den kvalitativa analysen (WPR) visade gällande hur båda strategierna framhåller en förhållandevis stor upplaga referensobjekt men identifierade ett större erkännande av mångsidigheten i referensobjekten i den senare strategin.

Den kvantitativa analysen indikerar på större utrymme för problematisering kring hotade mänskliga rättigheter inom Europa. “Women” och “Children” uppvisar snarlika relativa frekvenser i båda strategierna, vilket tyder på att de får förhållandevis lika stort utrymme. Däremot kan inte de kvantifierade resultaten påvisa hur de framställs diskursivt.

8.3 Säkerhetiserande aktörer

Exempel från tabell 2 (se tabellförteckning 12.3)

Begrepp	**2018-2022** Absolut frekvens	**2023-2027** Absolut frekvens	**2018-2022** Relativ frekvens	**2023-2027** Relativ frekvens
Member States	60	10	8,75401226	0,71622977
United Nations	14	4	2,04260286	0,28649191
International organisations	5	0	0,72950102	0

Den kvantitativa analysen påvisade ingen förskjutning av de säkerhetiserande aktörerna, däremot påvisar den kvantitativa analysen ett mönster. Eftersom det inte identifierades i

WPR-analysen stödjer inte datan en problemrepresentation kring aktörer, men det är en stor skillnad i den relativa frekvensen och därmed presenteras det för transparens.

8.4 Existentiella hot

Exempel från tabell 3 (se tabellförteckning 12.3)

Begrepp	**2018-2022** Absolut frekvens	**2023-2027** Absolut frekvens	**2018-2022** Relativ frekvens	**2023-2027** Relativ frekvens
Violent far-left / Violent far-left extremism	0	6	0	0,4297
Violent far-right / Far-right terrorism	0	30	0	2,1487
Extremist ideologies / Violent extremist movements	0	3	0	0,2149

Den kvalitativa analysen identifierade “ideologier” som en framstående problemrepresentation i strategin för åren 2023–2027. I den tidigare strategin identifierades inte orden “Violent far-left” eller “Violent far-right”, medan begreppen påvisar hög absolut samt relativ frekvens i strategin som omfattar 2023–2027. Det styrker WPR-analysens resultat som framhöll att strategier i relation till ideologier var mer framstående i den senare strategin. Det går således att urskilja ett större fokus på att tala om specifika ideologiska terrorhot, snarare än i allmänna termer i strategierna, likt tabell 1 (se 12.3). Det visar på hur problemrepresentationen har förändrats över tid.

8.5 Teknik och digitala miljöer

I den sista kategorin, som analyserar förekomsten av ord som relateras till teknik och digitala miljöer, går det att uttyda ett skifte i hur strategierna beskriver teknikens roll i terrorismens organisering.

Exempel från tabell 4 (se tabellförteckning 12.4)

Begrepp	**2018-2022** Absolut frekvens	**2023-2027** Absolut frekvens	**2018-2022** Relativ frekvens	**2023-2027** Relativ frekvens
Internet / On the internet	15	6	2,18850306	0,42973786
Online / Online spaces	5	27	0,72950102	1,93382037

Den kvalitativa analysen visade på ett intressant skifte i diskursen kring “internet” och “online spaces”. I den tidigare strategin beskrivs “internet” i diffusa termer, medan den senare diskuterar internet som en komplex miljö med digitala rum, avancerade finansieringssystem och kryptering. I tabell 4 (se avsnitt 12) går det att urskilja fler exempel på onlinemiljöer som utnyttjas av terrorister, vilket gör att hotet blivit svårare att övervaka. Den relativa frekvensen visar på hög förekomst av mer avancerade teknologiska termer i den senare strategin jämfört med den tidigare.

9 Slutsats

Syftet med uppsatsen var att analysera problemrepresentationer i Europarådets officiella strategi mot terrorism, “Council of Europe Counter-Terrorism Strategy” som omfattar åren 2018–2022 och 2023–2027. Analysen genomfördes mot bakgrund av Bacchis WPR-ansats, en kvantitativ analys och Köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori. Uppsatsen ämnade att urskilja likheter och skillnader i problemrepresentationer, underliggande antaganden och diskursiva tystnader som tillsammans ramar in problemet med terrorism i Europa.

WPR-ansatsen synliggjorde problemrepresentationer i strategierna. Analysen påvisade att den äldre strategin innefattar två huvudsakliga problemrepresentationer, som ett *strukturellt* och *teknologiskt* problem. I den strukturella problemrepresentationen fann analysen en förskjutning från organiserad terrorism till en post-organisatorisk och det teknologiska hotet är mer preciserat och närvarande. I den senare tillkommer en tredje problemrepresentation, som framhäver *ideologiska* problemformuleringar. Det innefattar en representation av högerextremism, vilket breddar den ideologiska inramningen av problemet. Således har problemrepresenationerna förskjutits, men har grundläggande antaganden som kvarstår.

Den kvantitativa analysen bidrog med indikatorer om hur prioriteringar och diskursiva betoningar har förändrats från den tidigare strategin till den senare. Det statistiska resultatet visar hur kvinnors roll framgår i högre frekvens. Högerextremism och teknologiska hot har en statistiskt större plats i den senare strategin, till följd av deras respektive framfart under 2020-talet. Den kvantitativa analysen belyser tydligt hur respektive områdes relativa frekvens skiljer sig avsevärt och tillsammans med den kvalitativa analysen blir problemrepresentationernas karaktärer påtagliga och perspektivens mångsidighet framhävs.

Analysen har påvisat att avsaknaden av en preciserad begreppsdefinition genomsyrar båda strategiernas utformning. Eftersom begreppet förblir diskursivt öppet och dynamiskt undergrävs strategiernas legitimeringsgrund och åtgärderna som utformas därefter.

10 Diskussion

Diskursanalys framhäver språkets makt att formulera problem och legitimera åtgärder. Analysen visade att Europarådet, genom sina strategier mot terrorism, konstruerar problemrepresentationer, åtgärder och hotbilder genom diskursiva uttryck grundade i förutfattande antaganden. Detta bidrar till förståelsen av hur internationella aktörer besitter makten att forma och legitimera den multilaterala bekämpningen av terrorism. Det innebär en kraft som får reella konsekvenser för europeiska samhällen, medborgare och utomstående aktörer.

Problematiken återspeglas konkret i samhället. Frihetsrörelser kan utpekas som terrorgrupper, medan andra aktörer och händelser av likartad karaktär inte erkänns som terrorism. Det gäller även Sverige där exempelvis skolattacken i Örebro, den dödligaste masskjutningen i modern svensk historia, ännu inte fått officiell terrorstatus trots omfattning och genomslag. Fallet synliggör hur klassificeringen av terrorism bestämns av diskursiva och politiska bedömningar och inte objektiva kriterier. Ordet "terrorism" tappar sin slagkraft och innebörden urholkas. Risken med att individer och grupper blir felaktigt terrorklassade leder till förödande konsekvenser för de drabbade och gränsen mellan terrorism, sabotage och krigsförbrytelser blir vag. När varken motiv eller metod objektivt konstituterar ett hot mot ett referensobjekt, besitter överstatliga aktörer den diskursiva makten att tillskriva fenomenet som terrorism.

Det illustreras i Gerald Seymours klassiska citat *"one man's terrorist is another man's freedom fighter"* (1976) som under analysens gång visat sig vara mer relevant än någonsin. Terrorism framstår inte som ett objektivt säkerhetsbegrepp, utan en subjektiv bedömningsfråga med risk för politiskt utnyttjande. I en geopolitisk instabil samtid där terrorhot ständigt antar nya uttryck, former och strukturer och härstammar från ett brett spektrum av ideologier och motiv förstärks problematiken ytterligare.

I oroliga tider är Europa i behov av goda förutsättningar för ett stabilt, starkt och effektivt multilateralt samarbete. För att bekämpningen av terrorism ska vara konsekvent, rättsäker och effektiv krävs att europeiska medlemsstater agerar utifrån samma premisser. Om inte Europarådet, som är ledande aktör i att upprätthålla mänskliga rättigher, europeisk demokrati

och rättstatsprincipen, definierar vad som är terrorism, kommer begreppet fortsätta skapa splittring inom det europeiska samarbetet.

11 Källförteckning

Adamcova, K – Burrell, R. (2022). *The Rise of Far-Right Violence in Europe.* Institute for Politics and Society: European Liberal Forum Publications.

Aydindag, Didem. (2021). *Copenhagen School and Securitization of Cyberspace in Turkey.* Journal of Educational Psychology 2021 9(1).

Bacchi, Carol. (2009). *Analysing policy: What's the problem represented to be?* French Forests, NSW: Pearson Education.

Bakardjieva Engelbrekt, Antonina – Michalski, Anna – Nilsson, Niklas – Oxelhielm, Lars. (2018). *The European Union: Facing the Challenge of Multiple Security Threats.*

Bergström, Göran - Ekström, Linda. (2018). "Tre diskursanalytiska inriktningar" i *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys.* Lund: Studentlitteratur. Cheltenham: Edward Elgar Publishing. 4:e uppl.

Boreus, Kristina - Kohl, Sebastian. (2018). "Innehållsanalys" i *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys.* Lund: Studentlitteratur.

Buzan, Barry – Wæver, Ole – de Wilde, Jaap. 1998. *Security: A New Framework For Analysis.* Lynne Rienner Publishers.

Baker-Beall, Christopher. (2016). *The European Union's fight against terrorism discourse, policies, identity.* Manchester University Press.

Creswell, John W - Plano Clark, Vicki L. (2007). Designing and Conducting *Mixed Methods Research.* Sage Publications.

Council of Europe. (2018). *Council of Europe Counter-Terrorism Strategy (2018–2022)*. Strasbourg: Europarådet.

Council of Europe. (2023). *The Council of Europe: key facts*. [Elektronisk] https://www.coe.int/en/web/portal/the-council-of-europe-key-facts. Hämtdatum: 2026-05-04.

Council of Europe. (2023). *Council of Europe Counter-Terrorism Strategy (2023-2027).* Strasbourg: Europarådet.

Council of Europe. (2023). *Council of Europe Committee on Counter-Terrorism (CDCT)*. [Elektronisk] https://www.coe.int/en/web/counter-terrorism/cdct. Hämtdatum: 2026-05-08.

Council of Europe. *Newsroom: Council of Europe adopts new counter-terroism strategy for 2023-2023*. [Elektronisk] https://www.coe.int/en/web/counter-terrorism/-/council-of-europe-adopts-new-counter-terrorism-strategy-for-2023-2027. Hämtdatum: 2026-05-08.

Durak, Görkem. (2024). "Contribution of Copenhagen school to the security studies". *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, *14*(1), 336-350.

ECCHR. *Hard Law/Soft Law.* European Center for Constitutional and Human Rights. [Elektronisk]. https://www.ecchr.eu/en/glossary/hard-law-soft-law/ Hämtdatum: 2026-05-12.

Esaiasson, Peter – Gilljam, Mikael – Oscarsson, Henrik – Sundell, Anders – Towns, Ann – Wängerud, Lena. (2024). *Metodpraktikan: Konsten att studera människor, organisationer och samhällen.* Stockholm: Norstedts Juridik. 6:e uppl.

European Union Agency for Law Enforcement Cooperation. (2025). *European Union Terrorism Situation and Trend Report 2025 (EU TE-SAT)*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Europeiska Unionen. (2017). *Directive (EU) 2017/541 of the European Parliament and the Council of 15 March 2017: On combating terrorism and replacing council framework*

decision 2002/475/JHA and amending Council Decision 2005/671/JHA. Official Journal of the European Union.

United Nations General Assembly. (1994). *Measures to eliminate international terrorism*, Resolution A/RES/49/60.

Förenta Nationerna, (2020). *A New Era of Conflict and Violence.* UN75: 2020 and beyond.

Krisinformation, (2024). *Terrorism.* Krisinformation från svenska myndigheter. [Elektronisk] https://www.krisinformation.se/forbered-dig/terrorism/ Hämtdatum: 2026-04-24

Léonard, Sarah – Kaunert, Christian. (2013). *European Security, Terrorism and Intelligence*. London: Palgrave Macmillan.

Monar, Jörg. 2007. Common Threat and Common Response? The European Union's Counter-Terrorism Strategy and its Problems. *Government and Opposition, Vol.42, NO. 3, pp. 292-313.*

Seymour, Gerald. (1976). *Harrys Game.* Random House Publisher.

Teorell, Jan - Svensson, Torsten. (2007). *Att fråga och att svara: Samhällsvetenskaplig metod.* Malmö: Liber.

United Nations Office on Drugs and Crime. 2018. *Criminal Justice and Responses to Terrorism.* [Elektroniskt] https://www.unodc.org/e4j/fr/terrorism/module-4/key-issues/defining-terrorism.html#:~:text=criminal%20acts%2C%20including%20against%20civilians%2C%20committed%20with,by%20penalties%20consistent%20with%20their%20grave%20nature Hämtdatum: 2026-05-10.

12 Tabellförteckning

I avsnittet återfinns en förteckning över de tabeller som refereras till i det kvantitativa avsnittet (8. Kvantitativ analys). Samtliga tabeller är numrerade och datan är hämtad från "Council of Europe Counter Terrorism Strategy" från 2018–2022 samt 2023–2024. Tabellerna presenteras i kategorierna: *Referensobjekt*, *säkerhetiserade aktörer*, *existentiella hot* och *teknologi*.

12.1 Referensobjekt

Tabell 1: Relativ och absolut frekvens över *referensobjekt*

13962 6854

Begrepp	**2018-2022** Absolut frekvens	**2023-2027** Absolut frekvens	**2018-2022** Relativ frekvens	**2023-2027** Relativ frekvens
International peace	1	2	0,145900204	0,143245953
Rule of law	10	15	1,45900204	1,07434465
Human rights	11	32	1,60490225	2,29193525
Democracy	7	0	1,02130143	0
Women	7	19	1,02130143	1,36083656
Children	9	21	1,31310184	1,50408251
Public spaces / Soft targets	5	8	0,729501021	0,57298381
Victims of terrorism	18	14	2,662620368	1,00272167

Critical infrastructures	4	3	0,583600817	0,21486893
Religious / ethnic communities	0	2	0	0,14324595

12.2 Säkerhetiserande aktörer

Tabell 1: Relativ och absolut frekvens över *säkerhetiserade aktörer*

Begrepp	**2018-2022** Absolut frekvens	**2023-2027** Absolut frekvens	**2018-2022** Relativ frekvens	**2023-2027** Relativ frekvens
Council of Europe	58	39	8,46221185	2,79329609
Civil Society	4	5	0,583600817	0,358114883
Private sector	3	7	0,437700613	0,501360837
Technology companies	0	2	0	0,143245953
Internet companies	2	0	0,29180049	0
Committee of Ministers	5	4	0,729501021	0,286491907
CDCT	29	74	4,23110592	5,30010027
Member States	60	10	8,75401226	0,716229767
National authorities	3	6	0,437700613	0,429737860
Law enforcement	13	12	1,89670266	0,859475720
Intelligence services	0	2	0	0,143245953
Emergency services	4	2	0,583600817	0,143245953
Prosecutors / Judicial bodies	2	5	0,29180049	0,358114883
First-line practitioners	1	2	0,145900204	0,143245953
United Nations	14	4	2,04260286	0,286491907

International organisations	5	0	0,729501021	0

12.3 Existentiella hot

Tabell 1: Relativ och absolut frekvens över *existentiella hot*

Begrepp	**2018-2022** Absolut frekvens	**2023-2027** Absolut frekvens	**2018-2022** Relativ frekvens	**2023-2027** Relativ frekvens
Al Qaeda / ISIL(Daesh)	0	7	0	0,501360837
Bioterrorism	0	2	0	0,143245953
Conspiracy narratives / Conspiracy theories	1	3	0,145900204	0,21486893
Extreme misogyny	0	1	0	0,0716229767
Extremist ideologies / Violent extremist movements	0	3	0	0,2149
Foreign terrorist fighters / FTFs	10	23	1,459	1,6473
Great replacement theory	0	1	0	0,0716
Homegrown terrorists	1	0	0,1459	0
Lone actors / Terrorists acting alone	4	8	0,5836	0,573
Loose networks / Small cells	0	4	0	0,2865
Mixed-motive terrorism	0	1	0	0,0716

Organised terrorist groups	0	1	0	0,0716
Post-organisational terrorism	0	4	0	0,2865
Racism / Xenophobia / Nativism	0	4	0	0,2865
Radicalisation	26	24	3,7934	1,719
Returnees and relocators	2	1	0,2918	0,0716
Terrorism / Terrorist threats	100	214	14,59	15,3273
Terrorists / Terrorist actors / Perpetrators	23	25	3,3557	1,7906
Transnational organised crime groups	0	1	0	0,0716
Violent far-left / Violent far-left extremism	0	6	0	0,4297
Violent far-right / Far-right terrorism	0	30	0	2,1487
White supremacy	0	1	0	0,0716

12.4 Teknik och digitala miljöer

Tabell 1: Relativ och absolut frekvens över *teknologi*

Begrepp	**2018-2022** Absolut frekvens	**2023-2027** Absolut frekvens	**2018-2022** Relativ frekvens	**2023-2027** Relativ frekvens
Internet / On the internet	15	6	2,18850306	0,42973786

Online / Online spaces	5	27	0,72950102	1,93382037
Modern technologies / New technologies	0	11	0	0,78785274
Online communications platforms / Social media / Online forums	5	11	0,72950102	0,78785274
Encrypted messaging applications / Closed online channels	0	3	0	0,21486893
Gaming chatrooms / Gaming content	0	3	0	0,21486893
Metaverse	0	2	0	0,14324595
Algorithmic systems	0	1	0	0,07162298
Livestreaming technology	0	1	0	0,07162298
Video-hosting services	0	1	0	0,07162298
E-evidence / Digital evidence	2	5	0,29180041	0,35811488
Anonymising technologies / pseudonymising technologies	0	1	0	0,07162298
Virtual assets / Cryptocurrencies	0	3	0	0,21486893
Fintech / Digital finance tools	0	2	0	0,14324595
Crowd-funding platforms	0	1	0	0,07162298
Drones	0	1	0	0,07162298
ICT	0	1	0	0,07162298
Artificial intelligence / AI	0	2	0	0,14324595
Dark web	1	1	0,1459002	0,07162298